

Regioonide Komitee arvamused „Horisont 2020 (teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogramm)”

(2012/C 277/14)

REGIOONIDE KOMITEEL

on järgmised põhisõnumid:

- Kavandatud nõukogu määruses ja programmi „Horisont 2020” rakendamisel tuleks rohkem keskenduda ja avaldada suuremat mõju päriselu tavadele, nt tuleks kohalikku ja piirkondlikku tasandit kutsuda üles aktiivselt osalema, et saavutada strateegia „Euroopa 2020” eesmärgid;
- Programmi „Horisont 2020” kolmesambaline süsteem pakub Euroopa teadustegevusele suurt lisaväärtust;
- Struktuurifondid ja programm „Horisont 2020” peaksid rahastama piirkondade ja linnade, ülikoolide ja ettevõtete koostöö arendamist innovatsiooni ja teadmiste väärtustamise valdkonnas;
- Piirkonnad ja linnad peaksid teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni paigutama oma poliitika tegevuskava keskmesse. Programmi „Horisont 2020” ja ühtekuuluvuse vahendeid tuleks kasutada kontseptsioonide, vahendite ja teiste eeltingimuste loomiseks, millega kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused saavad aktiivselt edendada innovatsiooni, võtta riske ja investeerida teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni praktilisse rakendusse, et pakkuda konkreetsele piirkonnale kohandatud lahendusi;
- Pakub programmile „Horisont 2020” välja strateegilise eesmärgi luua Euroopa avatud innovatsiooni kultuuri eriprogrammide ja muude vahenditega. Innovatsiooni ökosüsteeme, võtmetehnoloogiaid, riigihankeid ja teaduse taristuid tuleb ulatuslikult arendada.
- Raamprogrammi uuendamine tähendab programmi tavade lihtsustamist ning ELi rahastatud teadus- ja arendustegevuse ja innovatsiooniprojektide mõju suurendamist;
- Seatud eesmärkide saavutamiseks tuleb muuta ka suhtumist. Regioonide Komitee kutsub eesrindlikke piirkondi üles moodustama Euroopa konsortsiumid, integreerides erinevad võimed murranguliste sotsiaalsete innovatsioonide loomiseks üle-Euroopaliseks kasutuseks;
- Euroopa Innovatsiooni- ja Tehnoloogiainstituut võib lisada erilist väärtust ka piirkonna tasandile.

Raportöör

Markku MARKKULA (FI/EPP), Espoo linnavalitsuse liige

Viitedokument

„Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega kehtestatakse teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogramm „Horisont 2020” aastateks 2014–2020”

COM(2011) 809 final

I POLIITILISED SOOVIKUMID**1. Põhisõnum:**

Kavandatud nõukogu määruses ja programmi „Horisont 2020” rakendamisel tuleks rohkem keskenduda ja avaldada suuremat mõju päriselu tavadele, nt tuleks kohalikku ja piirkondlikku tasandit kutsuda üles aktiivselt osalema, et saavutada strateegia „Euroopa 2020” eesmärgid.

1. Komisjoni ettepanekud on suurepärane lähtepunkt ELi teadus-, arendus- ja uuendustegevuse määratlemiseks järgmiseks programmiperioodiks aastatel 2014–2020. Kõik piirkonnad ja piirkonna osalised võivad teadmisi tõhusalt kasutada ja nad peaksid ka seda tegema. Seetõttu on äärmiselt oluline teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni tulemusi levitada ja edasi arendada.

2. Strateegia „Euroopa 2020” eesmärkide saavutamiseks on tähtis, et ELi ühtekuuluvuspoliitika panustaks kohalikul tasandil oskusteibaasi ja uuendustegevuse tugevdamisele ning ka selliste vahendite ja koostöö arendamisele, mis toetavad piirkondade Euroopa-sisest koostööd. Selliseid vahendeid ja koostööd on vaja programmi „Horisont 2020” tulemuste rakendamiseks piirkondlikul ja kohalikul tasandil. Kogu programmi „Horisont 2020” raames rahastatud piirkondlik teadustegevus peaks hõlmama ülemaailmse tiptaseme mõõdet, mida hõlbustab aruka spetsialiseerumise põhimõte. Lisaks peaks programme „Horisont 2020” ja struktuurifondide tihedam side olema korralikult kajastatud nii rakenduskavades kui ka teadus-, uuendustegevuse ja aruka spetsialiseerumise strateegiates.

3. Komisjoni ettepanekud järgivad subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtet. Programmi „Horisont 2020” meetmed on mõeldud suunamiseks nii, et ELi tasandil rakendamisel saavutataks nendega võimalikult suur lisaväärtus ja mõju. Tegevusega saab tugevdada teadus- ja uuendustegevuse üldpõhimõtteid ning toetada liikmesriikide teadusuuringuid ja vältida dubleerimist. Eriti oluline on, et programmi „Horisont 2020” abil on võimalik saavutada kriitiline mass võtmesektorites ning viia ellu kõrge riskiga ja pikaajalist teadus- ja arendustegevust, sest see võimaldab jagada riske ning saavutada sellise ulatuse ja mastaabisäästu, mida muul viisil ei oleks võimalik saavutada.

REGIONONIDE KOMITEE

4. rõhutab programmi „Horisont 2020” olulisust. Kavandatud 80 miljardi euro suurune rahastamine on hästi põhjendatud ja vältimatult vajalik miinimumtase, kui arvestada selle osa strateegia „Euroopa 2020” ja Euroopa Liidu teiste poliitikate elluviimisel ning Euroopa teadusruumi elluviimisel ja toimimisel.

Kuigi komitee rõhutab, et Euroopa peab tulema välja finantskriisist ja looma oma globaalses rollis tugeva aluse valitud prioriteetidele, peab programm „Horisont 2020” hõlmama ka vahendeid, mis keskenduvad päriselu tavade muutustele ja võimaldavad saavutada kiiremaid ühiskondlikke lahendusi ehk uusi töökohti, arukat majanduskasvu ning heaolu lühiajalist ja pikaajalist suurendamist;

5. kiidab heaks programmi „Horisont 2020” eesmärgi saada teadusuuringutest rohkem uuenduslikke lahendusi, võttes arvesse innovatsioonipotentsiaali. Seetõttu on oluline, et juba enne uue programmiperioodi algust hakkaksid piirkondlikud poliitikakujundajad ja kohalikud ülikoolid ning teadusinstituudid aktiivselt arendama ühiseid piirkondlike innovatsioonistrateegiaid ja viima ellu programme, mis põhinevad strateegiliselt arukal spetsialiseerumisel ja mida rahastatakse ühiselt eri allikatest, sh kohalike omavalitsuste eelarvest, ettevõtetest ja paljudest ELi rahastamisvahenditest. Seejuures on oluline, et Euroopa teadusuuringute ja innovatsiooni tegevuskava ning riiklikud ja piirkondlikud innovatsioonistrateegiad oleksid omavahel kooskõlas;

6. kutsub üles programmi „Horisont 2020” kavasad (sisu, vahendite ja instrumentide suunamist) hindama nende mõju, eriti stimuleeriva mõju poolest, kui osa kõikjal Euroopas toimuvast teadus-, arendus- ja uuendustegevusest. Programm „Horisont 2020” on rahaliselt väga suur programm (80 miljardit eurot aastateks 2014–2020). Marie Curie nimeliste meetmete puhul on siiski täheldatav langus 1 miljardilt eurolt 2013. aastal vaid 0,7 miljardi euroni 2014. aastal. Arvestades selle programmi otstarbekust, peaks nendele meetmetele eraldatavad rahalised vahendid olema võrreldavad Euroopa Teadusnõukogule eraldatavate vahenditega. Pidades lisaks silmas, et programm „Horisont 2020” moodustab ainult paar protsenti kogu Euroopa teadus-, arendus- ja uuendustegevuse eelarvest, peaksid otsusetegijad rõhutama Euroopa teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni süsteemi tervikuna ning kehtestama programmi „Horisont 2020” vahendite kasutamisel ranged prioriteedid;

7. kordab,⁽¹⁾ et praktikas tuleb astuda julgeid samme, et anda liikmesriikides kõigile valitsemistasanditele – nii kohalikele ja piirkondlikule kui ka keskvalitsuse tasandile – suurem vastutus ja kaasata kõik ülejäänud sidusrühmad. Riiklikes reformikavades tuleks tunnustada kohalike ja piirkondlike omavalitsuste olulist rolli strateegia „Euroopa 2020” määratlemisel ja rakendamisel. Samuti on vajalik vastutuse jagamine kõigi põhisalejate vahel, kes keskenduvad territoriaalsete paktide kaudu piirkondlikule teadus-, arendus- ja uuendustegevusele;

⁽¹⁾ CoR 72/2011 fin.

8. kutsub linnu ja piirkondi üles täitma olulist rolli avaliku ja erasektori ning inimeste partnerluses kui uut tüüpi ühistegevuses, rõhutades kasutajate suuremat rolli, avatud innovatsiooni ja tiptasemel teadmiste väärtustamist ühiskonnaprobleemide uuenduslike lahenduste jaoks vajaliku teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni edendamisel. Seades eesmärgiks, et Euroopa peaks maailmas juhtima suurte ühiskonnaprobleemide lahendamist, nagu on sätestatud juba programmis „Horisont 2020”, tuleb teadus-, arendus- ja uuendustegevus muuta oma olemuselt valdkonnaüleseks, sektoriüleseks, mitmemõõtmeliseks ja multikultuurseks, mis nõuab seetõttu praktiliste tasandite aktiivset osalust. Laborid ei ole enam traditsioonilised ülikooliruumid, vaid piirkondlikud innovatsiooni ökosüsteemid, mida saab kasutada katsepaikadena mitmesuguste kasutajatelt lähtuvate uuenduste kiireks prototüüpimiseks: uued tooted, protsessid, struktuurid ning kujunemisyrgus ja laiendatavad süsteemid. Neid ei saa luua ega hoida ilma kohalike ja piirkondlike omavalitsuste aktiivse osaluseta;

9. rõhutab programmis „Horisont 2020” piirkondliku komponendi sätestamise olulisust, et saavutada soovitud sünergia regionaal- ja teaduspoliitika vahel, ning kutsub seega üles säilitama programmi „Horisont 2020” raames vahendid ja programmid, nt teadmiste piirkonnad (*Regions of Knowledge*) ja elulaborid (*Living Labs*). Nendel programmidel on tugev piirkondlik mõõde, osalus ja mõju, nad tugevdavad piirkondlikku innovatsioonipotentsiaali ja lähevad kaugemale lihtsast teabevahetusest;

10. kutsub üles teadmiste piirkonna programmi mitte lõpetama, isegi mitte põhjusel, et sarnaseid tegevusi korraldatakse ja rahastatakse küllaltki palju ühtekuuluvuspoliitika vahenditest. Teadmiste piirkonna programmi tuleks pigem kasutada piirkonna tiptaseme arendamise vahendina ja selle mahtu tuleks suurendada. Teadmiste piirkonna programm võib olla väga oluline piirkondade motiveerimisel ja toetamisel arukalt spetsialiseeruma ning see võib aidata teha Euroopas rohkem koostööd ja üksteist vastastikku võrrelda. Üksteise vastastikku võrdlemine on see, kui keskendutakse koos süsteemsete muudatuste tegevusele tänu võrdlusanalüüsile ja koostöös õppimisele;

11. teeb ettepaneku, et teadmiste piirkonna programmil peaks olema teadusuuringute rahastamisel eriülesanne, mis on seotud sellega, kuidas integreerida piirkondlikku tegevust juhtalgatustesse Euroopa viljakat koostööd toetaval viisil. Seetõttu peaks üks teadmiste piirkonna programmi eesmärkidest olema kõikjal Euroopas ja maailmas teadusuuringutest ajendatud piirkondlike ökosüsteemide konkurentsivõime toetamine digitaalse tegevuskava ja ressursitõhusate tehnoloogiate valdkondades, pakkudes sellega uusi ärivõimalusi osalevatele VKEdele, kes täidavad olulist rolli innovatiivsete lahenduste turustamisel ja rakendamisel.

12. väljendab muret, et ei Euroopa Liidu mitmeastases finantsraamistikus perioodiks 2014–2020 ega programmis „Horisont 2020” ei nimetata tulevast programmi „Arukas energia – Euroopa”, mis praegusel programmiperioodil oli hädavajalik innovatsiooni jaoks kohaliku valitsemise, finantskorralduse, kohalike osalejate ja kodanike ligitõmbamise, pikaajalise visiooni ja võrgustike seisukohalt, ning võimaldas käivitada selliseid algatusi nagu linnapeade pakt. Seetõttu kutsub komitee üles

looma eraldi eelarverubriigi mittetehnoloogilistele lahendustele programmis „Horisont 2020”, järgides programmi „Arukas energia – Euroopa” põhimõtteid ja seda edasi viies.

2. põhisoõnum:

Programmi „Horisont 2020” kolmesambaline süsteem pakub Euroopa teadustegevusele suurt lisaväärtust

13. Selleks et suurendada Euroopa teadus-, arendus- ja uuendustegevuse piirkondlikku mõju, tuleb käsitleda mitmeid küsimusi:

- a) üldsuse teadlikkuse tõstmine innovatsioonist ning teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni mõjust ja laiendatavusest;
- b) väärtusloome mõõtmiseks mõõdestiku väljatöötamine järjest ulatuslikuma piirkondliku koostöö toetamiseks, et lahendada suuri ühiskondlikke probleeme ning luua ja hallata ühiseid platvorme avatud innovatsiooni ning avaliku ja erasektori ning inimeste partnerluse jaoks;
- c) teaduse ja ühiskonna dialoogi toetamine ja selle kaudu arusaama parandamine innovatsiooni süsteemset olemusest ning tulevikuanalüüsist.

REGIOONIDE KOMITEE

14. rõhutab, et peamised teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooniga seotud teemad kogu Euroopas on järgmised:

- a) teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni rolli määratlemine traditsiooniliste avaliku sektori protsesside, sh otsuste tegemise reformimisel;
- b) ELi juhtalgatuste tulemuste asjakohasuse ja kasutatavuse suurendamine ning selle alusel nende meetmete rakendamise kiirendamine;
- c) olemasolevate teadustegevusest ja innovatsioonist saadud teadmiste kasutama õppimine ja turustamine avaliku ja erasektori partnerluse abil ning jagades parimaid tavasid ja muud asjakohast teavet.

15. rõhutab, et programmi „Horisont 2020” kolmesambaline struktuur pakub võimalusi strateegia „Euroopa 2020” strateegiliste eesmärkide saavutamiseks. Pidades silmas, et programm „Horisont 2020” keskendub ELi tasandi teadus- ja arendustegevusele ning innovatsioonile, mis peaks hoogustama teadus- ja arendustegevust ning innovatsiooni liikmesriikides ja piirkondades, siis tuleks programmi „Horisont 2020” eeskirjade ja tavade ülevaatamisel arvestada järgmist soovitud tegevustega.

- a) Hindamise ja rahastamise kriteeriumide puhul on rõhk ülemaailmsel tippasemel: kõik tegevused sõltuvad teaduslikest ekspertteadmistest. Tuleks siiski rõhutada, et igal sambal peab olema oma tippaseme kriteerium: esimeses peaks see olema tippasemel teadus, teises tippasemel tööstuslik innovatsioon ja ettevõtete uuendamine ning kolmandas tippasemel ühiskondlik innovatsioon ja selle mõju.
- b) Tippasemel teaduse prioriteedisambas tuleks suuremat rõhku panna tulevaste ja kujunemisjärgus tehnoloogiate valdkonnaülese olemuse tähtsusele. Mõjuhinnangu kriteeriumid peaks lisaks teaduspublikatsioonidele ja patentidele hõlmama ka teisi teadmistevoos vorme eri osaliste vahel, alates teadmiste loojatest ja kasutajatest kuni lõplike kasusaajateni.
- c) Tööstuse juhtpositsiooni sambas tuleks rohkem rõhku panna teadus- ja arendustegevuses ning innovatsioonis mitme tehnoloogia kombineerimisele, et suurendada Euroopa ettevõtete ja eelkõige VKEde kasvupotentsiaali. Seejuures võiks edendada VKEde osalemist avaliku ja erasektori konsortiumides. Tööstusega seotud keerukate probleemide lahendamine nõuab ka suuremat paindlikkust teadus- ja arendustegevuses ning innovatsioonis, mistõttu on vaja suuremat VKEde osalust. Tehnoloogiaid tuleks käsitleda kiire arengu võimaldajatena, isegi radikaalse muutuse tasandil, mis toob välja, et peamine rõhk peaks olema digitaliseerimise, inimeste käitumise ja turudünaamika integreerimisel.
- d) Ühiskonnaprobleemide sambas peaks rõhku panema parimate Euroopa ekspertteadmiste kombineerimisele ulatuslike ühiste projektidega, mis võimaldavad Euroopal rakendada ulatuslikke süsteemi struktuuri uuendavaid muudatusi, mis ületavad traditsioonilisi piire. Valdkonnale keskenduva teadustööga ei looda piisavalt teadmisi suurte ühiskonnaprobleemide lahendamiseks. Selle asemel tuleks keskenduda valdkonnaülesele teadus-, arendus- ja uuendustegevusele, mis annab nende süsteemi struktuuri uuendamiseks tehtavate muudatuste jaoks vajalikke kontseptsioone ja komponente. Teadustegevuse keskmes on eksperimendid ja katsetamine. Hea näide on ulatuslik aruka linna tegutsemisvaldkond. Oluline osa kõigest sellest on tulemuste laiendatavus eri tingimustele kõikjal Euroopas.
- e) Kuna ka lühiajalises perspektiivis on vaja maailmatasemel tulemusi, siis tuleks eelkõige ühiskonnamuutuste sammast kasutada selleks, et uuendada praegust liiga jäika poliitikaruumistikku, mis on ka liiga kaugel tegelikust elust. Eri programmides kasutatakse erinevaid rahastamissüsteeme, mis vastavad nende eesmärkidele. Üks lahendus võiks olla mitmeastmeline rahastamispoliitika, kus iga etappi rahastatakse tõhusalt ning tulemusi hinnatakse kriteeriumite alusel, mis rõhutavad tippasemel kvaliteedi vajadust. Ainult edukad projektid, mis vastavad nendele tippaseme nõudmistele, lähevad edasi järgmisele tasemele. Tasemed võiksid vastata nt sellistele projektietappidele: 1) teostatavus, 2) katsetamine, 3) teadmiste ühine loomine ja 4) väljaarendamine ja laiendamine. Esimeses etapis keskendutakse ulatuslikus ja avatud suhtluses lahenduste leidmisele. Teise etapi

eesmärk on eri alternatiive katsetada ja süsteemi kontseptsioon paika panna. Kolmandas etapis käsitleksid tippteadlased vajalikke komponente. Neljas etapp koosneks mitmest paralleelselt ja samaaegselt rakendatud uudest loominguilistest katsetusest, mis suurendavad projekti ühiskondlikku mõju.

- f) Eespool kirjeldatud mitmeastmeline projektimenetlus (kui seda rakendatakse läbipaistvalt ja kui tulemusi levitatakse tõhusalt) pakuks ka piirkondadele ja teistele ühtekuuluvusfondidest toetusesaajatele tohtul hulgal kasulikku teavet juba olemasolevatest ekspertteadmistest ja võimalikest arendustegevuses osalejatest.

3. põhisõnum:

Piirkonnad ja linnad peaksid teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni paigutama oma poliitika tegevuskava keskmesse. Programmi „Horisont 2020” ja ühtekuuluvuse vahendeid tuleks kasutada kontseptsioonide, vahendite ja teiste eeltingimuste loomiseks, millega kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused saavad aktiivselt edendada innovatsiooni, võtta riske ja investeerida teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni praktilisse rakendusse, et pakkuda konkreetsele piirkonnale kohandatud lahendusi.

16. Piirkonnad peavad suurendama oma valmisolekut teadusuuringuid kasutada. Selleks on vaja rohkem tähelepanu ja rahalist toetust. Arendatud pädevusi, tavasid ja vahendeid tuleks seejärel kasutada nii, et teadusuuringute tulemused leviks üle kogu Euroopa. Seda on võimalik saavutada ainult kõikide rahastamisvahendite ehk programmi „Horisont 2020”, ühtekuuluvuspoliitika ning riiklike, piirkondlike ja kohalike vahendite kasutamisel koostoime suurendamisega. Ressursside ühine kasutamine ei ole siiski piisav, vaid see nõuab ka muutusi töökorralduses ja haldustavades. Eelkõige tuleb suurendada piirkondlikku koostööd ja ühist õpet ning tõhusalt kasutada RIS3 strateegiaid (riiklikud/piirkondlikud innovatsioonistrateegiad arukaks spetsialiseerumiseks).

17. Programmi „Horisont 2020” täiendus teiste ELi rahastamisprogrammidega, sealhulgas struktuurifondidega peab siiski tagama, et isegi need piirkonnad ja linnad, mis ei ole sellistest fondidest rahastamise saamiseks abikõlblikud, saaksid toetust nn kolme osaleja (*triple helix*) rühmade loomisel (milles osaleksid kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused, teadusasutused ja tööstus) innovatsiooni ja teadmiste väärtustamise valdkonnas. Sellel eesmärgil ja võttes arvesse programmi „Horisont 2020” olulisust ELi jaoks tervikuna, tuleks programmi eelarves kavandada eraldi rahalisi vahendeid selliste koostöösuhete uurimiseks ja loomiseks.

18. Seatud eesmärkide saavutamiseks tuleb muuta ka suhtumist. Regioonide Komitee kutsub eesrindlikke piirkondi üles moodustama Euroopa konsortiumid, integreerides erinevad võimed murranguliste sotsiaalsete innovatsioonide loomiseks üle-Euroopaliseks kasutuseks. Ta kutsub üles ka suurendama piirkondade ja linnade talitlusvõimet, et kasutada programmi „Horisont 2020” ja teisi sarnaseid algatusi. Eritähelepanu tuleks pöörata digitaliseerimise ja uute võtmetehnoloogiate täielikule

kasutamisele piirkondliku innovatsioonipoliitika moderniseerimiseks. Lisaks julgustab Regioonide Komitee piirkondi liikuma edasi avatud innovatsiooni suunas inimkeskse visiooni raames avaliku ja erasektori osalejate partnerlusest, milles on ülitähtis roll ülikoolidel ja muudel teadusasutustel.

REGIOONIDE KOMITEE

19. rõhutab, et programm „Horisont 2020” täiendab liikmesriikide teadus- ja arendustegevust ning innovatsiooni. Programmi „Horisont 2020” rakendamine peaks eelkõige tooma kaasa programmid ja muud rahastamisvahendid, mis hoogustavad Euroopa innovatsioonipoliitikat, toetavad eesrindlikkust ja suurendavad ettevõtete, eelkõige VKEde osalust. See julgustab riskide võtmist, mis on sageli seotud suurte uuendustega, ja nõuab ka suuremat rahastamist VKEdele, eelkõige kiirete prototüüpide loomisel, turustamisel ja innovatiivsete lahenduste rakendamisel;

20. kutsub üles muutma Teadusuuringute Ühiskeskuse rolli, et toetada kohalikul ja piirkondlikul tasandil otsuste tegemist viimaste teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni tulemustega. See keskendumine tuleks saavutada tänu tihedale kooskõlastamisele uute aruka spetsialiseerumise platvormi arengutega. Aruannete ja muude väljaannete asemel peaksid tulemused olema palju rohkem seotud katsetuste rahastamisega ja kiire prototüüpimisega, rakendades teadusuuringutest saadud teadmisi praktilistesse muutustesse kõikjal Euroopas, suurendades sellega kohalikul ja piirkondlikul tasandil uuendamisevõimet;

21. juhib eritähelepanu viisidele, kuidas tagada, et töötatakse välja ja võetakse kasutusse uued tugeva piirkondliku mõõtmeaga tõhusad vahendid. Programmis „Horisont 2020” on poliitika-suunised. Programmi „Horisont 2020” rakendavas eriprogrammis mainitakse selgesõnaliselt piirkondade jaoks olulisi küsimusi ja kooskõlastamist ühtekuuluvuse rahastamisallikatega. Ühiskonnaprobleemide prioriteedi alla kuulub punkt teadusuuringute ja innovatsiooni vahelise lõhe kaotamise kohta, nt rühmitades suurepäraseid teadusinstituute ja vähemarenenud piirkondi, tunnistades tippaset vähem arenenud piirkondades ja toetades poliitika tundmaõppimist piirkonna tasandil;

22. saadab kohalikele ja piirkondlikele omavalitsustele tugeva sõnumi, et toetada nende aktiivset rolli programmis „Horisont 2020”. Selleks, et programmist „Horisont 2020” maksimum võtta, peavad kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused tegema piiriülest ja üle-Euroopalist koostööd. Sel eesmärgil peavad nad ka ära kasutama Euroopa territoriaalse koostöö rühmituse (ETKR) potentsiaali⁽²⁾. Nad peavad eelkõige suutma arendada ühiseid platvorme (nagu innovatsioonifoorumid ja koostöö katsepaigad, kus on ühendatud nii tegelik kui ka virtuaalne maailm), et toetada avatud innovatsiooni ja piirkondlikke innovatsiooni ökosüsteeme. Aktiivse Euroopa koostööga saavutatakse mastaabisäästu, loodaks kohalikele ettevõtetele suuremad turud ja toimiks muid kohalikke arenguid. Arukas spetsialiseerumine kui programmi „Horisont 2020” ja ühtekuuluvuspoliitikat suunav keskne põhimõte avab kõigele sellele uusi võimalusi;

23. toob esile, et programmi „Horisont 2020” rakendamine peaks rõhutama teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni ahela ja selle lõppjärgu süsteemsust ehk teisisõnu teadusuuringute tulemuste kommertskasutust turgudel. Avatud innovatsiooni meetmete suurenemine nõuab rohkem teadustegevust uuenduslikkuse ja innovatsiooni ökosüsteemide teemal. Seetõttu tuleks valdkonnaülese teadus- ja arendustegevuses ning innovatsioonis keskenduda eelkõige sellele, mis võimaldab uuenduslikke muudatusi, sh ettenägelikkust, inimkapitali, uuendamisevõimet ja innovatsiooni hindamise mõõdikuid;

24. pakub programmile „Horisont 2020” välja strateegilise eesmärgi luua Euroopa avatud innovatsiooni kultuuri eriprogrammide ja muude vahenditega, nt kaasates lõppkasutajad, kodanikud ja kodanikuühiskonna organisatsioonid, kes töötavad avatud innovatsiooni jaoks välja IKT-lahendusi ja vahendeid. Eesmärk peaks hõlmama meetmeid avatud innovatsioonijuhtimise, meetodite, vahendite ja rakendatava keskkonna jaoks laiendatava kogemuse loomiseks. Katsetuslikku käsitlust on vaja eelkõige valdkondades, kus innovatsiooniga seotud digitaaliseerimisel võib olla väga suur mõju, nt arukate linnade ja aruka liikuvuse puhul.

4. põhisoõnum:

Raamprogrammi uuendamine tähendab programmi tavade lihtsustamist ning ELi rahastatud teadus- ja arendustegevuse ja innovatsiooniprojektide mõju suurendamist

25. Haldustavade lihtsustamine on üks raskematest programmile „Horisont 2020” seatud ootustest. Eesmärgiks peaksid olema sellised uurimisteemad ning paindlikud ja läbipaistvad rahastamissüsteemid, mis on niivõrd atraktiivsed, et ülikoolidel, teadusinstituutidel ja ettevõtetel tasub püüda teha ulatuslikku üleeuroopalist koostööd ja eraldada märkimisväärseid summasid omakapitalist nende eesmärkide saavutamiseks. Rahalise toetuse kasutamise järelevalvet võib piisava kontrollimeetmena pidada piisavaks, kui see põhineb iga osaleja seaduslikult kehtival raamatupidamisel ja korrapärasel auditeerimisel. See vähendaks märkimisväärselt ELi ja selle liikmesriikide asutuste ametnike poolt läbiviidavaid auditeid, isegi kavandatust enam.

REGIOONIDE KOMITEE:

26. kutsub üles haldusmenetlusi lihtsustama ja rõhutab, et haldustavad peaksid alati toetama ja teenima projektide tegelikke sisulisi eesmärke. Ühtse kontaktpunkti loomisega Euroopa Komisjoni juures peaks olema võimalik ennetada innovaatiliste projektide koordineerimise killustumist. See on eriti oluline valdkonnaüleste või erinevatest Euroopa fondidest rahastatavate projektide puhul;

27. leiab, et tingimata tuleb muuta osalemiseeskirju puudutava määruse ettepaneku (COM(2011) 810 final) artiklit 24, milles käsitletakse kaudseid kulusid. Praegu kavandatud mudelis (kindlasummaline mudel) määratletakse kaudsed kulud kindlasummalise maksena, mis on 20 % otsestest toetuskõlblikest kogukuludest. See põhjustaks sageli ülemääraseid raskusi

⁽²⁾ CoR 230/2010.

tegelike kaudsete kulude katmisel. Määra tuleks kas oluliselt suurendada või tuleks võimaldada tegelike kulude lubamist ka kaudsete kulude puhul;

28. kiidab heaks programmi „Horisont 2020” ja ühtekuuluvuspoliitika ühtlustamise ning ELi eri programmide ja rahastamisvahendite sidumise. Programmi „Horisont 2020” kavasad tuleks sellegipoolest vajalike muutuste tagamiseks täpsustada. See tähendab, et igas programmis tuleks kehtestada selle eesmärgi teenivad kriteeriumid, kuid samas peaksid kõik programmid järgima ühist põhimõtet, et projekt peab hõlmama tõhusaid meetmeid teadusuuringute tulemuste andmiseks kolmandate isikute kasutusse. Mõju suurendamiseks tuleks rahastamise kasutus muuta projekti ajal paindlikumaks. Loeb tulemus, mitte haldus;

29. kordab, et ta toetab Euroopa Parlamendi soovitatud teaduslikel ja tehnilistel aspektidel või teaduslikel ja uuenduslikel aspektidel põhinevat rahastamist, mille puhul asetatakse rõhk teaduslikele ja tehnilistele kvaliteedikriteeriumidele, tuginetakse realistlikele haldustavadele, tunnistatakse teaduse, tehnoloogia arengu ja turul levimise ühisjooni ja erinevusi⁽³⁾;

30. rõhutab, kui oluline on programmist „Horisont 2020” ja ühtekuuluvuspoliitika fondidest rahastatavate tegevuste puhul tihedalt koostööd teha. Uuel programmiperioodil tuleks ühtekuuluvuse rahastamist kasutada eesmärgil, mille komitee tõi välja oma arvamuses „Teadusuuringute raamprogrammide rakendamise lihtsustamine”. Regioonide Komitee kutsus üles looma uusi mehhanisme, mille kaudu saab eraldada rahalisi vahendeid kohalikele ja piirkondlikele omavalitsustele, et nad saaksid osta edukate projektide tulemusi uuenduslikuks arendustegevuseks vajaminevate pädevuste omandamiseks⁽⁴⁾;

31. teeb ettepaneku rakendada järgmisi meetmeid paljudele „Horisont 2020” programmidele, millest igaühes rõhutatakse selle eesmärkide jaoks kõige asjakohasemaid teemasid.

a) Praeguse süsteemi üks peamistest nõrkustest on see, et olemasolevaid teadmisi ei kasutata piisavalt ära. Projekti alguses tuleks piisavalt palju aega ja vahendeid hoida selleks, et koguda kokku ja analüüsida juba olemasolevaid kõnealuse teemaga seotud teadmisi. Selle projektietapi tulemused tuleks projektivälisele osalistele avaldada, et parandada kõikjal teabe levitamist ja kättesaadavust.

b) Tulemuseesmärkide saavutamise tähtsust tuleks varasemast rohkem rõhutada. Praktikast tähendab see, et programmkirjeldustes ja projektitaotlustes rõhutatakse teadus-, arendus- ja uuendustegevuse lühi- ja pikaajalist ühiskondlikku mõju. Mõju suurendamiseks tuleks rohkem investeerida. Samuti tuleks rohkem katsetada ja tulemusi levitada ning seda tuleks teha kogu projekti kestvuse jooksul. Tuleks eraldada vahendeid uute partnerite kaasamiseks projekti etappidesse, kaasates eelkõige teadmiste kaasloomajaid ja tulemuste elluviijaid eri piirkondadest ja valdkondadest.

c) Avatust, koostööd ja reageerimiskiirust tuleks projektikultuuris parandada ka nii, et osa projektieelarvest (tavaliselt 10–20 %) eraldatakse suunamata meetmetele, mida võetakse projekti käigus selleks, et reageerida valdkonnas toimunud välistele muutustele ja arengutele, ja mida kavandatakse seetõttu alles projekti käigus. Neid rahalisi vahendeid võib kasutada ka selleks, et kaasata projekti uusi partnereid, kui tunnistatakse, et projekti jaoks väärtuslikku ekspertteavet omavad inimesed, kes ei olnud algselt projekti kaasatud.

d) Finantseeskirjade raames tuleks arendada mehhanismid, mis võimaldaksid vähete rahastamisvahendite määramist edasiseks arendustegevuseks ja projektide silmapaistvate tulemuste saavutamiseks. Selline toetus peaks saavutama tipptaseme ning toimima eelkõige stiimulina silmapaistvate tulemuste puhul, mida tuleks suunata innovatsioonitsükli järgmisesse etappi (nt teadustegevusest tutvustamise ja turustamise).

e) Teadmiste kolmnurk (teadustegevuse, hariduse ja innovatsiooni koostoime) peaks olema üks peamistest põhimõtetest ja seda mitte ainult Euroopa Innovatsiooni- ja Tehnoloogia-instituudis, vaid ka kogu programmi „Horisont 2020” ajal. Igas projektis tuleks kavandada tegevusi teadmiste kolmnurga rakendamiseks.

5. põhisõnum:

innovatsiooni ökosüsteeme, võtmetehnoloogiaid, riigihankeid ja teaduse taristuid tuleb ulatuslikult arendada

32. Programm „Horisont 2020” peab tagama, et kõikjal Euroopas rakendatakse ülikoolide ja tööstuse partnerluses kaas- aegseid meetodeid ja protsesse. Tuleks keskenduda tulemuste potentsiaali suurendamisele, mis annab teadusuuringutest rohkem uusi innovatsioonivorme, ning kasumlikele ettevõtetele, sh avalikus sektoris tegutsevatele ettevõtetele.

33. Rahvusvaheliselt edukad tooted (kas siis tooted kitsas tähenduses või süsteemid, teenused või laiemad tegevusraamistikud) on väärtusahelal ja ökosüsteemidel põhineva maailmatarisemal ekspertteadmiste tulemus. Programm „Horisont 2020” peab suutma luua tingimused toimivateks innovatsiooniahelateks. Ainult siis on võimalik vastata olulistele ühiskonnaprobleemidele ja vajadusele tööstust muuta.

REGIOONIDE KOMITEE

34. rõhutab võtmetehnoloogiate rolli programmis „Horisont 2020”. Tehnoloogiaid ei peaks arendama eraldi teadus- ja tehnoloogiaprogrammides, vaid neid tuleks hoopis siduda juba teadus- ja arengustegevuse etapis tööstuse väärtusahela ja ülemaailmse innovatsiooni väärtusvõrgustike ning tegevusega, millega arendatakse piirkondlikke ökosüsteeme ja innovatsiooniklastreid ning täiendatakse ekspertteadmisi. Siin võib olla abi

⁽³⁾ CdR 67/2011 fin

⁽⁴⁾ CoR 230/2010 fin.

piirkondliku tasandi ülikoolilinnakute väljaarendamisest. See on oluline, sest see võimaldab nii väikestel kui ka suurematel ettevõtetel toodet arendada, et läbida algne keeruline etapp;

35. kutsub üles kasutama täiel määral ära avaliku sektori vajadust uute teenuste, toodete ja tehnoloogiate järele ning kasutada seda hoovana, mis suurendab riigihangete abil nõudlust innovatsiooni järele. Komitee on tunnistanud⁽⁵⁾ riigihangete tohutut ostujõudu, mis ulatub 17 protsendini 27-liikmelise ELi SKPst, ning mõistnud riigihangete otsustavat rolli innovatsioonimootorina ja (sotsiaalsete, keskkondlike jne) standardite tõusu ilmse vedajana. Seda potentsiaali tuleks kasutada piirkonna, riigi ja Euroopa Liidu tasandil ning toetada asjakohaste suutlikkuse suurendamise meetmetega;

36. kinnitab taas veendumust, et Euroopa teadusruumi saaks tugevdada, kui teadus- ja arendustegevuse teenuste hanked liidetakse riigihangete menetlustega; viitab siinkohal oma arvamusele riigihanketuru rohelise raamatu kohta⁽⁶⁾ ja arvamusele kommertskasutusele eelnevate hangete kohta⁽⁷⁾, tingimusel, et selle tulemusena ei avata neid teenuseid konkurentidele;

37. tunnustab linnade olulist rolli ulatuslikus, süsteemi muutva innovatsiooni kontekstis, millel on suur potentsiaal aidata lahendada meie aja keerulisi keskkonna-, sotsiaal- ja majandusprobleeme. Poliitilised institutsioonid ja teadusasutused peavad rohkem toetama üleminekuprotsessi, millega saab arendada, katsetada ja laiendada süsteemi muutvat innovatsiooni linnakontekstis;

38. rõhutab, et kohalike ja piirkondlike omavalitsuste täielik kaasamine on keskse tähtsusega, et saavutada majanduskasvu ja töökohtade loomise strateegia „Euroopa 2020” ja eelkõige selle juhtalगतuse „Innovaatiline liit” eesmärgid konkreetsele piirkonnale kohandatud meetmete alusel. Seoses sellega rõhutab komitee nende võtmerolli ettevõtete, ülikoolide, teaduskeskuste ja avaliku sektori asutuste koondamisel (nn triple-heliksi käsituse või samalaadsete lähenemisviiside kaudu);

39. rõhutab, kui oluline on investeerida üleeuroopalistesse teadustaristustesse. Kohalike ja piirkondlike osaliste kaasamiseks strateegia „Euroopa 2020” eesmärkide saavutamisse peaks innovatsioonimõõde olema korralikult kõikides Euroopa teadusruumi raamistiku aspektides esindatud, nt muutes Euroopa teadusruumi Euroopa teadus- ja innovatsiooniruumiks. Teadustaristud on olulised vahendid, mis täiendavad ülikoolide ja teiste asutuste uurimisvahendeid ja -varustust. Teadustaristud meelitavad ligi ka tipptasemel teadlasi kogu maailmast ja neid peaks vaatlema ei valdkondade teadlaste ühiste platvormidena ning akadeemikute, era- ja avaliku sektori ettevõtete spetsialistide ning teiste ühiskonna sidusrühmade koostöökeskusena.

6. põhisõnum:

Euroopa Innovatsiooni- ja Tehnoloogiainstituut võib lisada erilist väärtust ka piirkonna tasandile

40. Komisjon rõhutas,⁽⁸⁾ et Euroopa Innovatsiooni- ja Tehnoloogiainstituudi ühispaiknemiskeskused täidavad otsus-

tavat osa teadmis- ja innovaatikakogukonna kui terviku kohalike ja üleilmsete ühenduste tugevdamises ning teevad seda muu hulgas koostöö kaudu eeskätt nende piirkondlike ametiasutustega, mis osalevad piirkondlike aruka spetsialiseerumise strateegiate kavandamises ja elluviimises. Suurepärane näide kontseptsiooni väljatöötamise kohta on Climate-KICi piirkondlikud innovatsioon- ja rakenduskogukonnad. Nad kujutavad endast esimest üleeuroopalist piirkondlikku innovatsioonimudelit, mis kasutab katsepaikadena piirkondi ning seostab juhtimisvõimekuse ja piirkondlikud tugevused üleilmsete probleemidega.

REGIOONIDE KOMITEE

41. kiidab heaks komisjoni kavatsuse luua uued teadmis- ja innovaatikakogukonnad järgmistes valdkondades: esimeses etapis tervisliku eluviisi ja aktiivsena vananemise, tooraine ja tuleviku toidu alase innovatsiooni kohta, ning teises etapis linnalise liikumiskeskonna, lisaväärtusega tootmise ja aruka turvalise ühiskonna kohta. Eriti oluline on teadmis- ja innovaatikakogukondade roll avatud innovatsiooni innustamisel ja toetamisel täiustatud digitaliseerimisega, sest see annab innovatsioonile hoogu kogu Euroopas;

42. kutsub Euroopa Innovatsiooni- ja Tehnoloogiainstituuti üles jätkuvalt täitma oma ülesannet, mis on väga oluline selleks, et edendada aktiivselt heade tavade levitamist teadmiste kolmnurga lõimimise nimel, et kujundada ühist innovatsiooni ja teadmiste jagamise kultuuri. Tulevikus peaks Euroopa Innovatsiooni- ja Tehnoloogiainstituut edendama teadmis- ja innovaatikakogukondade kogemuste kasutatavust kõikides Euroopa piirkondades ja looma koostöökultuuri, mis võib olla eeskujuks nii Euroopas kui ka mujal;

43. toetab Euroopa Innovatsiooni- ja Tehnoloogiainstituudi juhtimisstruktuuri arengukavasid. Eriti oluline on komisjoni ettepanek⁽⁹⁾ selle kohta, et Euroopa Innovatsiooni- ja Tehnoloogiainstituut peaks tegema otse koostööd riigi ja piirkonna esindajate ning teiste sidusrühmadega kogu innovatsiooniahela piires, kuna see on mõlemale poolele kasulik. Et muuta selline dialoog ja teabevahetus süstemaatilisemaks, tuleks korraldada Euroopa Innovatsiooni- ja Tehnoloogiainstituudi sidusrühmade foorum, mis hõlmaks sidusrühmade laiemat ringi, et käsitleda valdkonnaüleseid küsimusi. Regioonide Komiteel peaks olema foorumit ja piirkondi ühendav roll;

44. teeb ettepaneku teha Euroopa Innovatsiooni- ja Tehnoloogiainstituudi teadmis- ja innovaatikakogukondadele ülesandeks korraldada piirkonna otsusetegijatele kõrgetasemeline juhtimiskoolitus, kus nad saaksid õppida rakendama olemasolevaid võimalusi teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni kasutamisel rohujuuresandil otsuste tegemise olulise osana ja võrgustunud Euroopa piirkondade vastastikku võrdlemisel. See on väga oluline, kuna Euroopa Innovatsiooni- ja Tehnoloogiainstituudi võrgustik on Euroopa innovatsiooni mootor, mis ühendab kõrgtasemel haridus-, teadus- ja äriühinguid.

⁽⁵⁾ CoR 373/2010 fin.

⁽⁶⁾ CoR 70/2011 fin.

⁽⁷⁾ CoR 58/2008 fin.

⁽⁸⁾ COM(2011) 822 final.

⁽⁹⁾ COM(2011) 817 final.

II MUUDATUSETTEPANEKUD

Muudatusettepanek 1

Põhjendus 19

Komisjoni ettepanek tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
	<p><u>Euroopa kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel on tähtis roll Euroopa teadusruumi elluviimisel ja liidu rahastamisvahendite tõhusa kooskõlastamise tagamisel, eelkõige luuakse programme „Horisont 2020” ja struktuurifondide vahel piirkondlike innovatsioonistrateegiate raames, mis põhinevad strateegiliselt arukal spetsialiseerumisel. Lisaks on piirkondadel võtmeroll programmi „Horisont 2020” tulemuste tutvustamisel ja elluviimisel ning täiendavate rahastamisvahendite pakkumisel, sh riigihanked. Lisaks peaks programmi „Horisont 2020” eelarve pakkuma rahastamist ka piirkondade ja linnade, ülikoolide ja ettevõtete koostöö arendamiseks innovatsiooni ja teadmiste väärtustamise valdkonnas.</u></p>

Motivatsioon

Kui seada eesmärgiks, et Euroopa saavutaks maailmas liidripositsiooni suurtele ühiskondlikele väljakutsetele vastamisel, nagu märgitakse programmis „Horisont 2020”, siis peab teadus-, arendus- ja innovatsioonitegevusel olema jõuline piirkondlik komponent. Laborid ei ole enam traditsioonilised ülikooliruumid, vaid piirkondlikud innovatsiooni ökosüsteemid, mida saab kasutada katsepaikadena mitmesuguste kasutajatest lähtuvate uuenduste kiireks prototüüpimiseks: uued tooted, teenused, protsessid, struktuurid ning kujunemisejärgus ja laiendatavad süsteemid.

Selleks arenguks peaks programmi „Horisont 2020” eelarves olema eraldi piirkondlik mõõde, mis on suunatud kolme osalejaga (*triple helix*) tegevusele. Eriline rõhk tuleks panna selliste kontseptsioonide ja meetodite uurimisele ja uuendamisele, mille eesmärk on suurendada teadmistevoogude ühiskondlikku mõju eri osaliste vahel, alates teadmiste loojatest ja kasutajatest kuni lõplike kasusaajateni. Programmi täiendavus struktuurifondidega hõlmab ainult osa arenduskuludest ja ainult neid piirkondi ja linnu, mis on sellise rahastamise jaoks abikõlblikud. Seega tõstatub probleem selliste piirkondade ja linnade jaoks, mis ei ole abikõlblikud või mis on abikõlblikud ainult väga väikese osa puhul ja mis seega ei saa kasutada neid rahalisi vahendeid kolme osalejaga (*triple helix*) tegevuse edendamiseks innovatsiooni ja teadmiste väärtustamise valdkonnas.

Muudatusettepanek 2

Põhjendus 26

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
<p>Maksimaalse mõju saavutamiseks tuleb programmis „Horisont 2020” välja arendada koostoime liidu teiste programmidega näiteks hariduse, kosmose, keskkonna, konkurentsivõime, VKEde, sisejulgeoleku, kultuuri ja meedia valdkonnas ning ühtekuuluvuspoliitika fondidega ja maaelu arengu poliitikaga, mis saavad aruka spetsialiseerumise strateegiate raames parandada riikide ja piirkondade teadusuuringute ja innovatsioonivõimet.</p>	<p>Maksimaalse mõju saavutamiseks tuleb programmis „Horisont 2020” välja arendada koostoime liidu teiste programmidega näiteks hariduse, kosmose, keskkonna, konkurentsivõime, VKEde, sisejulgeoleku, kultuuri ja meedia valdkonnas ning ühtekuuluvuspoliitika fondidega ja maaelu arengu poliitikaga, mis saavad aruka spetsialiseerumise strateegiate raames parandada riikide ja piirkondade teadusuuringute ja innovatsioonivõimet. <u>Lisaks tuleb toetada olemasolevate algatuste, nt teadmiste piirkondade edule.</u></p>

Muudatusettepanek 3

Artikkel 4

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
<p>Programmil „Horisont 2020” on tähtis roll Euroopa 2020. aasta aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia elluviimisel, pakkudes liidu teaduuuringute ja innovatsiooni rahastamiseks ühist strateegilist raamistikku ning toimides nii erainvesteeringute suurendamise vahendina, luues uusi töövõimalusi ning tagades Euroopa pikaajalise jätkusuutliku majanduskasvu ja konkurentsivõime.</p>	<p>Programmil „Horisont 2020” on tähtis roll Euroopa 2020. aasta aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia elluviimisel, pakkudes liidu teaduuuringute ja innovatsiooni rahastamiseks ühist strateegilist raamistikku ning toimides nii <u>avaliku ja erasektori</u> investeeringute suurendamise vahendina, luues uusi töövõimalusi, <u>edendades majanduslikku, sotsiaalset ja territoriaalset ühtekuuluvust</u> ning tagades Euroopa pikaajalise jätkusuutliku majanduskasvu ja konkurentsivõime. <u>Programmist „Horisont 2020” tuleks rahastada ka selliste kontseptsioonide, meetodite ja intellektuaalse kapitali muude vormide uurimist ja arendamist, mida on vaja piirkondade ja linnade, ülikoolide ja ettevõtete koostöök</u>s innovatsiooni ja teadmiste väärtustamise valdkonnas.</p>

Motivatsioon

Mitte ainult struktuurifondid, vaid ka programm „Horisont 2020” peaks pakkuma rahastamist innovatsiooni ja teadmiste väärtustamisega seotud kolme osalejaga (*triple helix*) tegevuse edendamiseks. Kolme osalejaga (*triple helix*) tegevuse ajakohastamine on väga oluline piirkondade motiveerimisel ja toetamisel arukalt spetsialiseeruma ning see võib viia Euroopa tipptaseme saavutamiseni tänu suuremale koostööle ja üksteiselt õppimisele. Selleks peavad programmis „Horisont 2020” sisalduma rahastamisvahendid teedrajavatele ülikoolidele ja piirkondadele, et kaotada teadusuuringute ja innovatsioonilõhe Euroopas, rühmitades tipp-tasemel teadusinstituute ja vähemarenenud piirkondi, tunnistades tipp-taset vähem arenenud piirkondades ja toetades innovatsioonipoliitika tundmist piirkondlikul tasandil.

Muudatusettepanek 4

Artikli 5 lõige 1

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
<p>Artikkel 5</p> <p>Üldeesmärk, prioriteetid ja erieesmärgid</p> <p>1. Programm „Horisont 2020” aitab ehitada kogu liidus üles teadmiste- ja innovatsioonipõhise majanduse, leides teadus-, arendus- ja uuendustegevuse jaoks piisavat lisaraha. Nii toetab see Euroopa 2020. aasta strateegia ja liidu teiste poliitikate elluviimist ning Euroopa teadusruumi saavutamist ja toimimist. Asjaomased tulemuslikkuse näitajad on esitatud I lisa sissejuhatuses.</p>	<p>Artikkel 5</p> <p>Üldeesmärk, prioriteetid ja erieesmärgid</p> <p>1. Programm „Horisont 2020” aitab ehitada kogu liidus üles teadmiste- ja innovatsioonipõhise majanduse, leides teadus-, arendus- ja uuendustegevuse jaoks piisavat lisaraha. Nii toetab see Euroopa 2020. aasta strateegia ja liidu teiste poliitikate elluviimist ning Euroopa teadusruumi teadus- ja innovatsiooniruumi saavutamist ja toimimist. Asjaomased tulemuslikkuse näitajad on esitatud I lisa sissejuhatuses.</p>

Motivatsioon

Kogu Horisondi-programm rõhutab innovatsiooni tähtsust. Teadustegevusest üksi ei piisa, pigem peaks teadustegevus viima uuenduste, majanduskasvu ja heaoluni. Nagu arvamuse punktis 39 on osutatud, oleks Euroopa teadusruumi sobivam nimetus Euroopa teadus- ja innovatsiooniruum. Kõnealune muudatus tuleks teha määruse eelnõu kõigis asjaomastes kohtades.

Muudatusettepanek 5

Artikli 5 lõige 3

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
Artikkel 5	Artikkel 5
Üldeesmärk, prioriteetid ja erieesmärgid	Üldeesmärk, prioriteetid ja erieesmärgid
3. Teadusuuringute Ühiskeskus aitab lõigetes 1 ja 2 nimetatud üldeesmärgi ja prioriteetide saavutamisele kaasa liidu poliitikavaldkondadega seotud teaduslik-tehnilise toe pakkumisega. Kõnealused peamised tegevussuunad on sätestatud I lisa IV osas.	3. Teadusuuringute Ühiskeskus aitab lõigetes 1 ja 2 nimetatud üldeesmärgi ja prioriteetide saavutamisele kaasa liidu poliitikavaldkondadega seotud teaduslik-tehnilise toe pakkumisega. <u>Teadusuuringute Ühiskeskuse ülesanne on samuti aidata kaasa kohaliku ja piirkondliku tasandi otsuste langetamisele uusimate teadus- ja innovatsioonitulemuste abil.</u> Kõnealused peamised tegevussuunad on sätestatud I lisa IV osas.

Motivatsioon

Vastavalt arvamuse eelnõu punkti 20 sõnastusele peab Teadusuuringute Ühiskeskuse toetama kohalikul ja piirkondlikul tasandil otsuste tegemist viimaste teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni tulemustega. See keskendumine tuleks saavutada tänu tihedale kooskõlastamisele uute aruka spetsialiseerumise platvormi arengutega. Aruannete ja muude väljaannete asemel peaksid tulemused olema palju rohkem seotud katsetuste rahastamisega ja kiire prototüüpimisega, rakendades teadusuuringutest saadud teadmisi praktilistesse muutustesse kõikjal Euroopas, suurendades sellega kohalikul ja piirkondlikul tasandil uuendamisvõimet.

Muudatusettepanek 6

Artikli 7 lõike 1 punkti b alapunkt ii

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
(b) ii) varasem edukas osalemine liidu teadus- ja innovatsiooniprogrammides;	(b) ii) varasem edukas osalemine liidu teadus- ja innovatsiooniprogrammides;

Motivatsioon

Niiviisi välistatakse uustulnukad.

Muudatusettepanek 7

Artikli 12 lõige 1 ja 2

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
Artikkel 12	Artikkel 12
Välisnõuanded ja ühiskonna kaasamine	Välisnõuanded ja ühiskonna kaasamine
1. Programmi „Horisont 2020” rakendamisel arvestatakse nõuannete ja muu panusega, mida pakuvad komisjoni loodud sõltumatute tippeksperptide nõuanderühmad, rahvusvaheliste teaduse- ja tehnoloogialepingute alusel loodud dialoogstruktuurid, tulevikku suunatud tegevus, sihtotstarbelised konsulteerimised üldsusega ning sellised läbipaistvad interaktiivsed protsessid, mis tagavad, et rahastatakse vastutustundlikke teadusuuringuid ja innovatsiooni.	1. Programmi „Horisont 2020” rakendamisel arvestatakse nõuannete ja muu panusega, mida pakuvad komisjoni loodud sõltumatute tippeksperptide nõuanderühmad, rahvusvaheliste teaduse- ja tehnoloogialepingute alusel loodud dialoogstruktuurid, tulevikku suunatud tegevus, sihtotstarbelised konsulteerimised üldsusega ning sellised läbipaistvad interaktiivsed protsessid, mis tagavad, et rahastatakse vastutustundlikke teadusuuringuid ja innovatsiooni.
2. Samuti arvestatakse täiel määral Euroopa tehnoloogiaplattformide, ühise kavandamise algatuste ja Euroopa innovatsioonipartnerluse raames loodud teadusuuringute ja innovatsiooni tegevuskavade asjaomaste punktidega.	2. Samuti arvestatakse täiel määral Euroopa tehnoloogiaplattformide, ühise kavandamise algatuste ja Euroopa innovatsioonipartnerluse raames loodud teadusuuringute ja innovatsiooni tegevuskavade asjaomaste punktidega.

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
	<u>3. Seades eesmärgiks, et Euroopa peaks maailmas juhtima suurte ühiskonnaprobleemide lahendamist, peab teadus-, arendus- ja uuendustegevus olema valdkonnaüleline ja mitmemõõtmeline ning tugeva piirkondliku osalusega. Selleks on vaja üleeuroopalist regionaalkoostööd ja pürgimist piirkondliku tippaseme poole näiteks selliste programmide abil nagu teadmiste piirkonnad ja elulaborid.</u>

Motivatsioon

Muudatusettepanek toetub arvamuse eelnõu punktidele 8–11.

Muudatusettepanek 8

Artikli 13 lõige 1

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
<p>Artikkel 13</p> <p>Valdkonnaülesed meetmed</p> <p>1. Seostega tegeletakse programmis „Horisont 2020” nii prioriteetide üleselt kui ka prioriteetide siseselt. Eritähelepanu pööratakse sellega seoses progressi võimaldava tehnoloogia ja tööstusliku tehnoloogia arendamisele ja kasutamisele, avastamise ja turul rakendamise seostamisele, valdkonnaülestele teadusuuringutele ja innovatsioonile, sotsiaal-, majandus- ja humanitaarteadustele, Euroopa teadusruumi loomisele ja toimimisele, koostööle kolmandate riikidega, teadusuuringute ja innovatsiooni vastutustundlikkusele (k.a soolised aspektid), teadlaseameti ligitõmbavuse suurendamisele ning teadlaste piiriülese ja sektoritevahelise liikuvuse lihtsustamisele.</p>	<p>Artikkel 13</p> <p>Valdkonnaülesed meetmed</p> <p>1. Seostega tegeletakse programmis „Horisont 2020” nii prioriteetide üleselt kui ka prioriteetide siseselt. Eritähelepanu pööratakse sellega seoses progressi võimaldavate <u>pädevuste tehnoloogia</u> ja tööstusliku tehnoloogia arendamisele ja kasutamisele, avastamise ja turul rakendamise seostamisele, valdkonnaülestele teadusuuringutele ja innovatsioonile, sotsiaal-, majandus- ja humanitaarteadustele, Euroopa teadusruumi loomisele ja toimimisele, koostööle kolmandate riikidega, teadusuuringute ja innovatsiooni vastutustundlikkusele (k.a soolised aspektid), teadlaseameti ligitõmbavuse suurendamisele ning teadlaste piiriülese ja sektoritevahelise liikuvuse lihtsustamisele.</p>

Motivatsioon

Vastavalt arvamuse eelnõu punktis 34 väljendatud mõttele tuleks võtmetehnoloogiaid käsitada palju laiemas kontekstis kui üksnes tehnoloogia arenguna, st tehnoloogiad tuleks siduda juba teadus- ja arengustegevuse etapis tööstuse väärtusahela ja ülemaailmse innovatsiooni väärtusvõrgustike ning tegevusega, millega arendatakse piirkondlikke ökosüsteeme ja innovatsiooniklastreid ning täiendatakse ekspertteadmisi. Sellist keskendumist saab paremini väljendada, kui punkti sõnastuses rõhutatakse võimaldavaid pädevusi ja tööstuslikku tehnoloogiat.

Muudatusettepanek 9

Artikkel 20

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
<p>Artikkel 20</p> <p>Avaliku sektori sisene partnerlus</p> <p>1. Programm „Horisont 2020” aitab kaasa avaliku sektori sisese partnerluse tugevdamisele seal, kus piirkondliku, riikliku või rahvusvahelise tasandi meetmeid viiakse liidus ühiselt ellu.</p> <p>Eritähelepanu pööratakse liikmesriikide vahelistele ühise kavandamise algatustele.</p>	<p>Artikkel 20</p> <p>Avaliku sektori sisene partnerlus</p> <p>1. Programm „Horisont 2020” aitab kaasa avaliku sektori sisese partnerluse tugevdamisele seal, kus piirkondliku, riikliku või rahvusvahelise tasandi meetmeid viiakse liidus ühiselt ellu.</p> <p>Eritähelepanu pööratakse liikmesriikide vahelistele ühise kavandamise algatustele, <u>mis võivad vastavalt vajadusele kaasata ELi piirkondi ja linnu.</u></p>

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
<p>2. Avaliku sektori sisest partnerlust võib toetada nii artikli 5 lõikes 2 nimetatud prioriteetide siseselt kui ka üleselt, eelkõige alljärgneva kaudu:</p> <p>a) rahastamisvahend ERA-NET, milles kasutatakse toetusi avaliku sektori sisese partnerluse toetamiseks selle ettevalmistamisel, võrgutöö struktuuride loomisel, ühismeetmete väljatöötamisel, elluviimisel ja kooskõlastamisel ning üksikute ühiste projektikonkursside ja riigiüleste meetmete rahalisel täiendamisel;</p> <p>b) liidu osalus mitme liikmesriigi poolt kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 185 rakendatavates programmides.</p> <p>Punktiga a seotud lisarahastamine sõltub sellest, kas osalejad on teinud varem ühiste projektikonkursside ja meetmete jaoks märkimisväärseid rahalisi eraldisi või mitte. Rahastamisvahendi ERA-NET eesmärk võib olla ühtlustada ühiste projektikonkursside ja meetmete rakendamise korda. Samuti võib seda kasutada ELi toimimise lepingu artikli 185 kohase algatuse ettevalmistamiseks.</p> <p>Punktiga b seoses tehakse selliseid algatusi ainult siis, kui on vaja sihtotstarbelist rakendusstruktuuri ning osalevad riigid on võtnud suuri rahalisi kohustusi lõimituse saavutamiseks teaduslikul, juhtimise ja rahalisel tasandil. Peale selle võetakse punktis b nimetatud algatuste ettepanekute väljalimisel arvesse kõiki järgmisi kriteeriume:</p> <p>a) soovitud eesmärk ning selle seosed programmi „Horisont 2020” eesmärkidega ja liidu laiemate poliitikaeesmärkidega on selgelt määratletud;</p> <p>b) osalevad riigid on võtnud endale selged rahalised kohustused, kusjuures varem on võetud kohustus ühendada riiklikud ja/või piirkondlikud investeeringud riikidevahelisi teadusuuringuid ja innovatsiooni silmas pidades;</p> <p>c) liidu tasandil tegutsemise lisaväärtus;</p> <p>d) asjaomaste programmide ulatuse ja arvu piisav suurus ning nende tegevuste sarnasus ja asjaomaste teadusuuringute osakaal, mida neis ette võetakse;</p> <p>e) ELi toimimise lepingu artiklis 185 sätestatu on eesmärkide saavutamiseks kõige sobivam.</p>	<p>2. Avaliku sektori sisest partnerlust võib toetada nii artikli 5 lõikes 2 nimetatud prioriteetide siseselt kui ka üleselt, eelkõige alljärgneva kaudu:</p> <p>a) rahastamisvahend ERA-NET, milles kasutatakse toetusi avaliku sektori sisese partnerluse toetamiseks selle ettevalmistamisel, võrgutöö struktuuride loomisel, ühismeetmete väljatöötamisel, elluviimisel ja kooskõlastamisel ning üksikute ühiste projektikonkursside ja riigiüleste meetmete rahalisel täiendamisel;</p> <p>b) liidu osalus mitme liikmesriigi poolt kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 185 rakendatavates programmides, <u>kus võivad vajadusel osaleda ka kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused.</u></p> <p>Punktiga a seotud lisarahastamine sõltub sellest, kas osalejad on teinud varem ühiste projektikonkursside ja meetmete jaoks märkimisväärseid rahalisi eraldisi või mitte. Rahastamisvahendi ERA-NET eesmärk võib olla ühtlustada ühiste projektikonkursside ja meetmete rakendamise korda. Samuti võib seda kasutada ELi toimimise lepingu artikli 185 kohase algatuse ettevalmistamiseks.</p> <p>Punktiga b seoses tehakse selliseid algatusi ainult siis, kui on vaja sihtotstarbelist rakendusstruktuuri ning osalevad riigid on võtnud suuri rahalisi kohustusi lõimituse saavutamiseks teaduslikul, juhtimise ja rahalisel tasandil. Peale selle võetakse punktis b nimetatud algatuste ettepanekute väljalimisel arvesse kõiki järgmisi kriteeriume:</p> <p>a) soovitud eesmärk ning selle seosed programmi „Horisont 2020” eesmärkidega ja liidu laiemate poliitikaeesmärkidega on selgelt määratletud;</p> <p>b) osalevad riigid on võtnud endale selged rahalised kohustused, kusjuures varem on võetud kohustus ühendada riiklikud ja/või piirkondlikud investeeringud riikidevahelisi teadusuuringuid ja innovatsiooni silmas pidades;</p> <p>c) liidu tasandil tegutsemise lisaväärtus;</p> <p>d) asjaomaste programmide ulatuse ja arvu piisav suurus ning nende tegevuste sarnasus ja asjaomaste teadusuuringute osakaal, mida neis ette võetakse;</p> <p>e) ELi toimimise lepingu artiklis 185 sätestatu on eesmärkide saavutamiseks kõige sobivam.</p>

Motivatsioon

Piirkondade aktiivsel rollil on programmi „Horisont 2020” eesmärkide saavutamisel määrav tähtsus. Ühise kavandamise algatuste loomisel on vaja rohkem paindlikkust ja suuremat piirkondade osalust.

Käesoleva muudatusettepaneku eesmärk on ka see, et liikmesriikide puhul kasutatud loogikat kasutataks ka ELi osalemisel piirkondlike omavalitsuste programmides. See oleks kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 185.

Brüssel, 19. juuli 2012

Regioonide Komitee
president
Mercedes BRESSO
